

VIGASZTALÁS

2004 december 5-ének átka még mindig fájdalmasan gyűrűzik a magyar társadalomban. A rosszul időzített és mérges politikai propagandával előkészített népszavazás eredménye megdöbbenéssel, örült reakciókat váltott ki a „sértett fél” köreiben, aki képtelen volt józanul mérlegelni és teljesen érzelmi síkra terelődve reagálta le a történeteket. Az erdélyi politikai elit óvatosan fogalmazva csak annyit üzent: a történetekért nem a magyar népre, hanem a politikusaira kell haragudni.

A kijózanodás első jelei akkor mutatkoztak, amikor a turisztikai vállalkozók rádöbbsentek, hogy elveszítették a téli vendégeik – és egyben bevételeik – nagy részét. Ők már ekkor belátták, hogy mégiscsak magyarok, és tulajdonképpen nem is haragszanak az anyaországi testvéreikre. De a tömegeket ez nem érintette. Ők március 15-én a magyarországi küldötteket kifütyülve, míg a román kormány szószólóit vastapssal díjazva bizonygatták a demokratikus szellemben kiforrott gőzös nemzeti öntudatukat. A szervezők pedig valahogyan kifelejtették a műsorból az átkos idején szívünk legmélyén dédelgetett nemzeti imánkat, a himnuszt, amelyet a tilalom bukása óta könnyektől elcsukló hangon, buzgón énekeltünk minden adódó alkalommal.

Teljes sikert könyvelhet el az, aki a népszavazást a magyarság törekeny nemzeti egységének megbontására használta fel. Az eredmény megdöbbenő. Az amúgyis önnön magát marcangoló hírében álló magyar nép felvette a csalit, lenyelte a horgot. Ezeréves ittlétünk során sokadszorra ismét egymás torkának estünk.

Túllihegett sértődöttségünket enyhíteni egy, a magyar kormánypárthoz közel álló cég a magyar adófizetők

19,6 millió forintjából egyestés vigasztaló gálaműsort szervezett 2005 április 29-én Nagyváradon. A pénzt a szervező nem nyilvános pályázaton nyerte el az Országos Rádió- és Televízió Testülettől. Így a nagycsalódos váradiak ingyen vigasztalódhattak, mások pedig potom 300.000 lejért oldhatták fel népszavazási csalódottságukat, playbackról hallgatva a fellépő előadók felvételeit a többszörösére felpumpált költségvetésű rendezvényen. A vigasztalás olyan remekül sikerült, hogy a jámbor váradiak teljesen megfélemedtek arról, hogy szűk másfél hónappal előtte kifütyülték vigasztalójukat.

A felejtésnek amúgy kulcsszerepe van a történelemben: ennek köszönhető, hogy önpusztító népünk még él. Csak így lehetséges, hogy magyar a magyarral, évről – évre együtt emlékezik meg a csíksomlyói búcsún arról a napról, amikor véres küzdelemben legyőzte magyar a magyart. Akik egykor a Szűzanyához fohászokodva kérték a mennyei segítséget népük fiai ellen vívott harcukban, most, féléves sértődött testvértagadás után Pünkösdkor levették a fekete szalagokat nemzeti színű lobogóikról és megtagadott véreikkel együtt énekelve a himnuszt kérték Isten áldását népünkre.

Az élelmes kereskedők még remélhetnek némi többletbevételt a fekete alapon, nemzeti színeinkbe keretezett „IGEN” feliratú polók eladásából, de az idő lassan elmosza ez utóbbi marakodásunk fájdalmát is, helyet adva a következő pofonoknak, amelyek tartogatunk testvéreink számára. És közben egymás kezét fogva kérjük Istent, hogy küldje el reánk a Bölcsesség Lelkét.

Kelemen Levente

A TARTALOMBÓL

- Településünk életéből – 2. oldal
  - Közlemények – 2. oldal
- Tanácshatározatok – 3. oldal
  - Az újságírás veszélyei – 3. oldal
- Közbirtokossági beszámoló – 3. oldal
- Lépést tartani a fejlődéssel – 4. oldal
- Idénymunkák a mezőgazdaságban – 5. oldal
  - Tavasz árvi zek – 5. oldal
  - Nincs sok remény – 5. oldal
  - Tudnivalók a legeltetésről – 6. oldal
- Gyermeklakodalom – 7. oldal
- Nem hagyhatjuk szó nélkül – 7. oldal
  - Pünkös d – 8. oldal
  - Harangjaink – 8. oldal
  - „Én az ő kincse vagyok...” – 9. oldal
- 100 éve született József Attila – 9. oldal
- Tantárgyversenyek – 10. oldal
- Díjazták a Csorgót – 11. oldal
- A nő legyen Nő... – 11. oldal
- Óvjuk a környezetet – 11. oldal

Örömmel értesültünk, hogy megjelent dr. Zágoni Elemér, *Fekete Ribiszke* című könyve. A szerző munkáját nem csak szakembereknek ajánlja, hanem mindazoknak, akik szeretnék alaposabban megismerni, természeteni vagy feldolgozni ezt az értékes növényt.

Szeretettel ajánljuk, olvassák, tanulmányozzák.

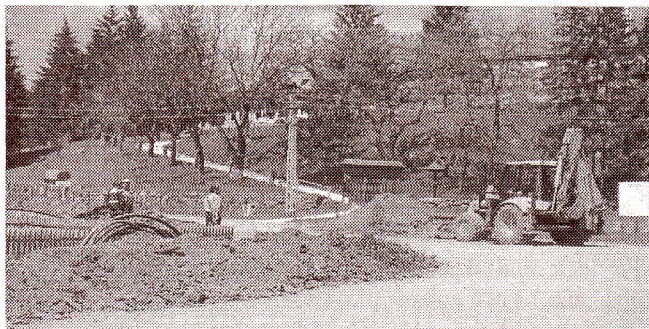
Településünk életéből

Bizonyára sokan megkérdezték, hogy mi ez a nagy felfordulás a községben, amikor az utcák mentén a különféle erő- és kotrógépek munkához láttak és hosszú sáncokat ástak. Nos, valószínű, ma már mindenki tudja és látja, hogy a Székaszó által már ismertetett SAPARD program keretében hozzáfogtak a községi vízhálózat kivitelezéséhez.

2005 április 6-án, szerdán az Oltvíz Konzorcium Szekszárd nevű magyarországi cég, amely a kivitelezési pályázatot megnyerte, a helyi vezetők jelenlétében elvégezte az „első kapavágást” Jenőfalván, ahol már a kutak mélyfűrésására is sor került. Azóta a munkálatok jól haladtak, folyamatosan fektetik le a vezetékeket az utcákban. Mire e sorok megjelennek, már kilométerekben mérhetjük a lefektetett vezetékek hosszát. Néhol, többnyire utcák kereszteződésénél betonaknákat képeznek ki, amelyekben majd a csaptelepek és a tűzoltáshoz nélkülözhetetlen, ún. tűzcsapok kapnak helyet. Ugyanakkor a vezetékek tisztításakor összegyűjtött vizet is innen szivattyúzzák ki. Egyelőre ezt a vizet a házakhoz nem vezetik be, de a későbbiekben ez a kérdés

is megoldódik. A kivitelezés értéke több mint 24 milliárd lej (Szenttamást is beleértve), amit EU-s pályázat útján nyert a község.

A félreértés kedvéért még egyszer hangsúlyozzuk, hogy mindez a lakosság pénzbeli hozzájárulása nélkül valósul meg, a helyi költségvetésből csak az állami garancia után járó kamatot kell kifizetni. A kivitelező ígéretét betartotta

és a saját munkásai mellett helyi embereket is alkalmazott erre az időszakra. A vízhálózat átadásának határideje 2005. november 30.

A polgármesteri hivatalban a gáz-hálózat helyzetével kapcsolatban elmondották, hogy a 40 %-nyi lakossági hozzájárulás a mi részünkről megtörtént, most már a szomszéd falu lakossága kellene „mozduljon”, s akkor a Hargita-Gáz

részvénytársaság folytathatná a munkálatokat. Ezért a megvásárolt gázcsövek még mindig a helyi tanács udvarán láthatók. Vajon meddig?

A tavasz folyamán megtörtént a községen áthaladó és a télen eléggé megrongálódott megyei útszakasz kijavítása is. Hogy mennyire tartós az alkalmazott módszer, arról mindannyian meggyőződhetünk az elmúlt évek során.

A helyi tanács mellett működő Goscar nevű község-gazdálkodási társaság alkalmazottai a községi utak, a mellékutak javításával foglalkoztak, amit a zöldövezetek takarításával együtt folyamatosan végeznek.

A háztartási hulladék összegyűjtésére vonatkozóan tájékoztattak, hogy legutóbbi ülésén a helyi tanács érdemben döntött ezzel kapcsolatban és pályázatot kiírásával igyekszik megtalálni azt a szakosodott céget, amely megoldja a szemétszállítást.

Mindaddig a polgármesteri hivatal kell gondoskodjon a szemétyűjtés megszervezéséről.

*N. Szilveszter
Farkas Beáta*

A polgármesteri hivatal felhívásai

Felhívjuk az erdei kaszálók tisztítását végzők figyelmét, hogy az összegyűjtött ágak és más szemét elégetését állandó felügyelet mellett végezzék. Munka befejeztével vízzel vagy földdel oltsák el a tüzet. Tilos az avar felgyújtása!

***

Megkérjük mindazokat, akik a folyók közelében laknak, hogy a szemetet (rothadt burgonyát, stb.) ne öntsék (még éjszaka vagy este se) a folyópartra, folyómederbe. Ezért a vízügyiek szigorúan büntetnek. A közterületeken, utak mentén is őrizzük meg a tisztaságot

***

A csütörtöki piacnapokon az eladásra szánt állatokat kérjük kivinni az erre kijelölt helyre (barompiacra), ahol ivóvíz is található az állatok számára. Tilos a papilak környékén, a főút mentén szekérral, autóval állomásozni és ott a vásárt lebonyolítani.

Az utóbbi időben több elpusztult állat teteme volt látható az utak mentén, kertekben vagy a mezőn. Ezeket a dögműtába kell vinni, vagy otthon 1 m mély gödört ásni, ide betenni, mészlével leönteni, majd földdel betakarni.

***

A vízvezeték ásásával az utak, utcák egy-egy szakaszán egyelőre nehezebben lehet közlekedni annak ellenére, hogy a vezetékek lefektetése után a földet általában azonnal visszatömik. Legyünk türelemmel, mert később a gépek visszatérnek, a nyomvonalon újra rendezik a földet és ezzel egyidejűleg a megrongált útszakaszt is megjavítják. Ha különösebb rendellenességet észlelnek, kérjük jelentésük a polgármesteri hivatalnál.

***

Kérjük az adóhátrélkosokat, hogy igyekezzenek kifizetni a ház- illetve területadókat, ugyanis március 16-tól

napi 0,06 % kamatot számolunk rá.

A régebbi adósoktól végrehajtás útján fogjuk behajtani az elmaradt illetékeket.

***

Felkérjük a lakosságot, hogy az utak mentén, a sáncokban vagy a házak előtt huzamosabb ideig ne tároljanak semmiféle építkezési anyagot. Szintén tilos a mezőgazdasági gépek parkolása az említett helyeken (szekergépek kivételével, ideiglenesen).

***

Figyelmeztetjük az esztenabírókat, pásztorokat, hogy legeltetés idején az erdei és mezei utakhoz közeledve vigyázzanak a kutyákra, hogy ne támadják meg az ott közlekedő gyalogosokat, szekereket. Az esetleges balesetért (kutyaharapásért) őket terheli a felelősség.

***

A közvilágítás programja: este 9 – 0,30 óra között, reggel 5 – 6 óra között.

KARCFALVA HELYI TANÁCSÁNAK 2005 ÁPRILIS 19-I ÜLÉSÉN HOZOTT HATÁROZATAIBÓL

11. számú határozat a helyi tanács működési szabályzatának elfogadásáról.

12. sz. h. a 2004-es esztendő költségvetési zárszámadásának jóváhagyásáról.

13. sz. h. a legeltetés szabályairól, legeltetési díjakról és az ezzel kapcsolatos kihágások büntetéseiről:

14. sz. h. a 2192/2004-es Kormányhatározat alapján létrehozott helyi bizottság összetételére vonatkozóan.

15. sz. h. a Caritas és a Helyi Tanács közötti 425/2005-ös szerződés jóváhagyásáról.

16. sz. h. 2 m² közterület használatba adásáról az Electrica S.A. részére

17. sz. h. a helyi köztisztasági közszolgálat létrehozási és működési szabályzatának jóváhagyásáról.

18. sz. h. a helyi köztisztasági közszolgálat ügykezelésbe adásáról, valamint a tender füzet jóváhagyásáról.

19. sz. h. 7 milliárd lej banki kölcsön felvételének jóváhagyására vonatkozóan, mely a Vízvezetési munkálatokhoz szükséges, a Sapard program keretében.

Az újságírás veszélyei

Az ember egyik alapvető igénye a biztonság. Annak ellenére, hogy törekszünk ezt az igényünket kielégíteni, életünk során kisebb-nagyobb kockázatokat vállalunk. Vannak akik a különösen veszélyes helyzeteket keresik, mert csak így érzik jól magukat, mint például a sziklamászók vagy más extrém sportok gyakorlói. A kockázatvállalás egy másik formája a megélhetéshez kapcsolódik. Ezt a veszélyt az emberek pénzért, a mindennapi betevőért vagy pedig szakmai kihívásból, sikerek, elégtételek megszerzéséért vállalják.

Mint szakma, az újságírás sem veszélytelen. És itt nem csak a haditudósítókra gondolok, akik háborús övezetekbe lépve életüket kockáztatják. Hanem azokra az újságírókra is, akik az igazságot keresve „kényes” kérdésekről írnak, hatalmi visszaéléseket hoznak nyilvánosságra, személyi- vagy csoportérdekekhez fűződő korrupciós eseteket tárnak fel. Nem ritkák az újságírókat érő megfélemlítések, bántalmazások, leszámolások.

Nagyképcség lenne és a szakmát is sértené ha mi, falusi tollbotlasztók újságíróknak neveznénk magunkat. De az újságírás veszélyeinek bizonyos formái – a faluközösségi élet törvényeire alkalmazva – ránk is leselkednek. Ha a dicsérő szavak mellett szólunk a kényes kérdésekről, hiányosságokról, ha keresve az igazságot becsülettel próbáljuk végezni ezt az önként és bérmentesen vállalt munkát, számolnunk kell azzal, hogy elveszíthetünk jó kapcsolatokat, barátságokat, ajánlásokat ... és cserében szerezhetünk rágalmakat, haragosokat, bosszút.

Jogos hát a kérdés: ki vállalja ezt? Nem pénzért, sem „szakmai” sikerekért, hanem egyszerűen azért, mert csak így érdemes.

Kelemen Levente

Közbirtokossági beszámoló

A 2004-es év folyamán a jenőfalvi közbirtokosság fakitermelése összesen 1739 m³ volt. Ebből 969 m³ – t árverés útján értékesítettünk, 770 m³ – t pedig a tagságnak osztottunk ki. A 2005-ös évre a közbirtokosság által értékesíthető mennyiség 1761 m³. Itt kell megemlítenem, hogy az új jogszabályok értelmében ez év január 1-étől kezdődően a fakitermelést kizárólag az erre a célra engedélyezett kereskedelmi társaságok végezhetik. Ez annyit jelent, hogy fizikai személyek (fogatok) nem végezhetnek kitermelést a közbirtokossági erdőkből. Sajnos ez nagyon nagy gondot jelent a tagság tűzifa ellátását illetően, valamint az építkezésre igényelt mennyiség juttatásában.

Tulajdonképpen ez általános problémát jelent mindenik közbirtokosság életében, de reméljük sikerül egységes megoldást találni rá.

A múlt évben 496 közbirtokossági tagnak fizettük ki járadékát. A tagság közül többen kifogásolták a járadék mennyiségét, mondván, hogy nagyon kevés, de a jelenlegi helyzetben az osztalék nagyságát növelni nem lehet, mert

a közbirtokosság jelenleg a vízszai igényelt területek 30%-án gazdálkodik. Az idegen megyében lévő területek visszaigénylése folyamatban van, jelenleg az ügy a Békási bíróságon vár megoldásra. Ezen területek (terképek hiányában) szakértő által való beazonosítása szükségeltetik, ami külön kiadást jelent a közbirtokosság költségvetésében. A költségvetés elfogadása során felmerült 2 újabb költségvetés, az újratelepítési és regenerálási alap, amely az eladott fából származó összegnek 20%-a, valamint a 2004-es évben megjelent 333 számú törvény által előírt 3%-os környezetvédelmi alap.

Örömmel jegyzem meg, hogy a tagság egyhangúan elfogadta a Csikkarcfalván létesült műjéggpálya működéséhez szükséges évi 120.000.000 lejes hozzájárulás folyósítását. Értékelendő dolog, mivel a közbirtokosság tagságában az idősebb generáció képviselteti magát többségben, de a jelek szerint gondolnak a jövőre, a fiatalásra.

Megtörtént a 2005 évi legeltetési igény megszervezése és a legelőtestek igénylés szerinti elosztása. A legeltetési

illeték (taxák) nem változtak a 2005-ös évre. Nagyon fontos, hogy a gazdák az állatok legelőre való kiengedése előtt fizessék be ezen illetékeket a közbirtokosság pénztárába. Ellenkező esetben nem engedélyezett az állatok legeltetése. Az idegen településről legelésre behozott állatok esetében kötelező módon fel kell mutatni az állatorvos által kibocsátott egészségügyi igazolást. A legeltetés a réten, szántóföldek között minden időben szigorúan tilos. A közbirtokosság ennek megfékezése érdekében ellenőrző csoportokat alakított ki, akik felvigyázzák a legeltetési szabályok megfelelő betartását. Ugyancsak fontos problémát jelent a szántóföldek és kaszálók elutalása, tulajdonjogok be nem tartása. Szükséges lenne egymás tulajdonának tiszteletben tartása.

Előreláthatóan a 2005-ös évre is rengeteg probléma vár megoldásra a közbirtokosság keretén belül, de remélem, hogy sikeresen átjutunk ezeken az akadályokon és megfelelő működést tudunk biztosítani az elkövetkezendőkben.

Jéré Elemér

Lépést tartani a fejlődéssel

Az Európai Unióhoz való csatlakozás már a felkészülés időszakában átszervezés, átalakulás elé állítja országunk mezőgazdaságát. Hogy megélhetést biztosító, piacképes termékeket állítsunk elő, az uniós normák betartása mellett ki kell használnunk vidékünk adottságait.

Felcsik községei-köztük Karcfalva is – speciális mikrozonában helyezkednek el, amely kiválóan alkalmas állattenyésztésre. Ezzel egyidejűleg azonban a növénytermesztésre is gondot kell fordítani, hisz egyik sem lehet gazdaságos a másik nélkül. Községünkben is adottak a lehetőségek egy olyan növénytermesztési, állattenyésztési tevékenység kialakítására, amely majd megfelel az Európai Unió követelményeinek. Itt elsősorban a minőségre gondolok, hogy olyan növényi és állati termékeket állítsunk elő, amelyek piacképesek és fel tudják venni a versenyt a más vidékek adottságait.

A növénytermesztés terén nálunk a pillangósokat, mint például a lóherét és a lucernát részesíthetjük előnyben, de jó eredményt érhetünk el a búza, a zab, az árpa, valamint a tritikálé termesztésénél is, ha megfelelően előkészítjük a talajt és optimális időben végezzük a vetést. Jó tapasztalataink vannak a burgonyatermesztés terén is, de ez nem elég a versenyképesség fenntartásához. Vidékünkön – így községünkben is – még mindig a mennyiség a mérvadó és akik termelési hitellel dolgoznak, azok könnyen csődbe jutnak, akárcsak azok az egyéni gazdák, akik a nyereség reményében többet termelnek, mint amennyit a piacon lehet értékesíteni. Karcfalván és Csíkjenőfalván jelenleg is több mint 500 tonna étkezési és vetőmag burgonya vár értékesítésre. Ez azzal is magyarázható, hogy ma már országwide több megyében természetesen burgonyát, tehát nem a mi megyénk, vagy vidékünk kiváltsága. Igaz, hogy jelentős mennyiséget is behoztak az országba, ami befolyásolta a keresletet. Ezért is szükséges, hogy az EU-s követelményekhez igazodva áttérjünk a minőségi termesztésre, figyelembe véve a kereslet-kínálat törvényszerűségét. Bekövetkezik az az idő, amikor a burgonyát is csak 1–2 vagy 25 kg-os nagyságszerinti csomagolásban lehet majd piacra vinni.

Fontos, hogy fokozatosan rátérjünk a biotermesztéses módszerekre, ami abban nyilvánul meg, hogy vegyszermentes terményt állítsunk elő. Ezt azonban csak úgy lehet elérni, ha gépesítve dolgozunk, nagyobb parcellákon és a vetésforgó szakszerű alkalmazásával az istállótrágyát részesítjük előnyben. Ezért jó mezőgazdasági társulásokba tömörülni, azokat fenntartani és segíteni, nem pedig felszámolni. Figyelembe véve a fent említetteket, felcsiki viszonylatban egy érdekvédelmi szövetség is kellene alakuljon, amelynek feladata lenne a szakmai tevékenység összehangolása, a közös érdekek képviselete. Itt említem meg, hogy a tavaszi idénymunkák gépekkel való elvégzéséhez a gázolaj igényléseket a törvény értelmében községünk polgármestere jóváhagyta és azokat az érintettek nagyrésze (egyéni leg munkált területek tulajdonosai és a mezőgazdasági társulások) átvette.

Az állattenyésztéssel kapcsolatban is elmondhatjuk, hogy jó irányba haladunk, esetenként megközelítjük az EU-s feltételeket. Példák erre a Dr. Antal Vidor, a Szabó Attila és a Bartalis Ágoston farmjai, ahol a hagyományos épületek modernizálásával és a közegészségügyi rendelkezések betartásával igyekeznek megfelelni a modern állattenyésztés követelményeinek.

Lévén, hogy az állati eredetű termékek is a piacra kerülnek, az egyéni gazdaságok 2007 után, vagyis Románia várható Európai Unió csatlakozása után csak az előírt szabályok betartásával értékesíthetik termékeiket. Ilyen előírás

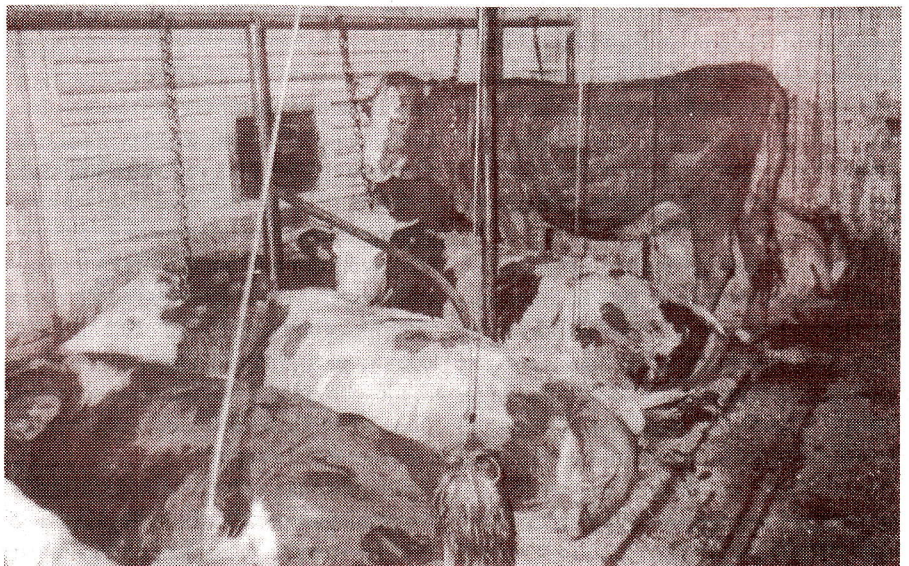
például, hogy az istálló térfogata arányos kell legyen az állatlétszámmal, megfelelő világítást, szellőztetést kell biztosítani, a fejősteheneket külön istállórészben kell elhelyezni és a fejést gépesíteni, a trágyát, levet megfelelően tárolni stb.

Külön szabály van a tej tárolására, a higiénia betartására. Az árutejnél például literenként csak 100.000 csírárt engedélyeznek, a mi esetünkben pedig ez 2–3 millió literenként. Egyébként a törzskönyvezett, magas hozamú tehének tartása előfeltétele a jó minőségű tejhozamnak.

A szarvasmarha tenyésztésén kívül községünkben a juhtenyésztésnek is jó feltételei vannak. Mivel az Európai Unió országaiban a gyapjú használata kezd előtrébe kerülni, érdemes a jó fajták kiválogatása és azok tenyésztése. Ezért a nálunk elterjedt szálás gyapjút adó juhok mellett ajánlatos a berke juhokat is tenyészteni, mert ezek esetében nagyobb a gyapjú értékesítésének lehetősége.

A fentiekben néhány példával érzékeltettem, hogy milyen kilátásaink vannak a jövőben és mit kell tenni mindannyiunknak községünkben, hogy a 2005-ös évtől a termelők már a felkészülés időszakában megismerkedjenek és alkalmazkodhassanak az uniós támogatási és agrárfinanszírozási rendszerekhez. Ehhez igyekszünk szakmai támogatásban részesíteni mindazon gazdákat, akik lépést akarnak tartani a fejlődéssel, hogy megérdemelten élvezhessék munkájuk gyümölcsét.

Szabó Dezső agrármérnök

Idénymunkák a mezőgazdaságban

Az ideai szeszélyes tavaszi időjárás ellenére, amikor árvizek, szárazság majd sok eső zavarta meg a mezőgazdasági munkák megkezdését, községünk egyéni termelői és társulásai készültek a tavaszra, nem ültek karba tett kézzel. A földek trágyázása a télutón és tavasz elején is folytatódott és e közben a gépesített munkálatokhoz szükséges felszereléseket is előkészítették.

Ezekről beszélgettünk Gidró Vilmos mérnökkel, a karcfalvi Agromec részvénytársaság vezetőjével, aki a tavaszi előkészületekről, valamint a fennálló nehézségekről tájékoztatott. Ők elsősorban növénytermesztéssel foglalkoznak, amihez megfelelő gépparkkal rendelkeznek.

Tavasztól őszi folyamatosan dolgoznak, 130 hektár területet művelnek meg a bérelt parcellákkal együtt, de kérésre az egyéni gazdákat is kiszolgálják, akik főleg nyáron az aratógépeket veszik igénybe. Most esténként a székház udvarán sorakoznak az ekék, a talajelőkészítő-, a vető- és ültetőgépek, a remorkák és a traktorok, de nappal a mezőn találkozhatunk velük.

- Nagyon nehéz a talajművelés, kiváltképpen most, amikor az üzemanyag ára állandóan növekszik, s anyagilag sem állunk valami fényesen, éppen csak a széle üti a hosszát a költségeknek. Az 5000 lej literenkénti gázolaj támogatás nagyon kevés az állam részéről, a fogyasztáshoz

képest, hisz a gépjeink is eléggé régiak és sokat fogyasztanak, de a tavaszi vetésekre juttatott hektáronkénti 1,5 millió lej támogatás sem olyan sok, hogy ahhoz ne kelljen még jócskán hozzátenni.

Időközben a sok gond miatt már a bérelt területek visszaadásán is gondolkodtunk, hisz termékeinket sem tudjuk megfelelően értékesíteni. Végül úgy döntöttünk, hogy még az idén e területeket is megműveljük a termés jobb és gazdaságosabb értékesítésének reményében.

Sajnos a gabonafélékből (főleg a búzából) még most is legalább 100 tonna raktáron van, 20 tonna árpa és zab vetőmag is eladásra vár, nem is említve azt az 50 tonna étkezési burgonyát, amelyen mielőbb túl kell tegyünk, akárcsak az egyéni termelők. Szándékosan említem, hogy túltenni rajta, mert ott az idő, nincs mit kezdeni vele, áron alul is adjuk, veszítünk, de így sincs kereslet iránta. Megye szinten kellene már ez irányba intézkedni és a termelőket az eladásban segíteni – hangsúlyozta a részvénytársaság vezetője.

Mindezek ellenére a tavasszal derűlátóan fogtak munkához. Megbeszélték a gépészekkel a tennivalókat és 55 hektáron vetettek, de burgonyából is legalább 25 hektárt beültetnek. Meggyőződésük, hogy az anyagi feltételek biztosításával megfelelően tudják elvégezni a mezőgazdasági teendőket.

Nincs sok remény...

A Madicsa mezőgazdasági társulásban 5 család földterületét művelik kisebb-nagyobb eredménnyel. Az őszi szántással részben előkészítették a talajt, akkor a gabonafélék egy része a földbe került, de most tavasszal is legalább 30 hektáron szeretnének vetni. A közösben összesen 80 hektár van nyilvántartva, de a nehézségek miatt ebből 28 hektárt bérbe adtak más társulásnak. A gabonaféléken kívül a tavaszon 10 hektáron burgonyát ültetnek annak ellenére, hogy gondjuk van még az elmúlt évi termés értékesítésével is.

„Ez év áprilisában összehívtuk a tagságot, hogy mit tegyünk, mert anyagi és egyéb nehézségek miatt tovább nem tudunk a közösben gazdálkodni – mondta Miklós Árpád, a társulás elnöke – de az ősszel elvégzett munkákat figyelembe véve egyelőre még az idén tavasszal mi is együtt maradunk. Azonban két külső par-

cellát Madicsahomlokán és Kődben viszszámérünk a tulajdonosoknak, összesen mintegy 8 hektárt, hogy azt egyénileg műveljék meg. Annak érdekében, hogy a tavaszi munkálatok költségeit fedezzük, egyetértettünk abban, hogy minden közösben lévő család legkevesebb 1 millió lejre a társulás készletéből gabonát vásárol. Így részben lesz pénz műtrágyára, vegyszerre, gázolajra. Eznekívül a gazdajegyek értékesítése a közösben történik és a tavaszi 1,5 millió lejes hektáronkénti állami támogatást is igénybe vehetjük. Társulásunk jogállása továbbra is biztosított, de sajnos pénzügyileg rosszul állunk.

60 millióval tartozunk a helyi Agromecnek, 28 milliót a múlt évben felhasznált vegyszerre kell kifizessünk, de az állam felé is jócskán van adóhátralék tartozásunk.

(Folytatás a 6. oldalon)

Tavaszi árvizek

A szokásostól eltérően az ideai márciusi hirtelen felmelegedés és hóolvadás következtében megduzzadtak a patakok és folyók, károkat okozva a kertekben, gazdaságokban valamint az útszakaszokban.

Karcfalván, szerencsére, nem volt különösebb veszély, a megnövekedett víz az Olt medréből nem öntött ki. Igaz, volt egy-egy szakasz, ahol a víz a fűzfák koronáját is elérte, de végülis nem jelentett veszélyt a közeli gazdaságokra nézve.

Másképpen alakult a helyzet azonban Jenőfalván, ahol március 18-án, illetve 19-én a Székaszó vize lépett ki a medréből, elárasztva a Mártonok utcájában néhány gazdaságot, súlyos kárt okozva például az 591 és 596 házszám alatt lakó gazdáknak. Itt a pincékből szivattyúzták a vizet, de a Márton Áron pincéjébe még a napokban sem lehetett bemenni gumicsizma nélkül, aki szerint az ilyesmi majdnem minden évben megismétlődik.

A megnövekedett patak a Kósák utcájának egy részét is elöntötte az említett napokon úgy, hogy a déli és esti órákban autóval nem lehetett átmenni a hídon. A Csergóról lezúduló ár és a Hóvíz is gondot okozott a jenőfalvi gazdáknak. Megtelt a Farkas Zoltán, Bőjte Csaba és a Gyenge Csaba pincéje, a víz Kosza Levente és Magyariek lakása előtt átszakította az úttestet, de Gegő Józsefék, valamint a művelődési házon aluli gazdák is csak tömítés-sel, szigeteléssel akadályozhatták meg az udvarok elárasztását.

Mindezek láttán, a Székaszó szerkesztősége találkozót kezdeményezett az érintett gazdaságok tulajdonosai, valamint a vízügyi szakemberek és a helyi vezetők között, hogy találjanak megoldást a szinte évente megismétlődő árvízveszély elhárítására.

Lapzártakor értesültünk, hogy április 29-én helyszíni szemlét tartottak az érintettek és megállapodtak, hogy a Kósák hídjától lefele a Mártonok utcájáig mélyítik és szélesítik a Székaszó medrét.

TUDNIVALÓK AZ IDEI LEGELTETÉSRŐL

Nemrégiben az idej legeltes meg- szervezéséről tárgyalta a karcfalvi közbirtokossági tagok.

Több gond merült fel ezzel kapcsolatban, mint például a legelők ésszerű kihasználása, azok feljavítása és karbantartása, valamint az ehhez szükséges pénzalapok előteremtése. Hangsúlyozták a szakaszos legeltes szüksségességét főleg a Nyíren, hisz ez a legelötest közel van a faluhoz, 250 hektáron terül el. Megállapodtak, hogy ennek szakaszolását mihamarabb a helyszínen végzik el, ahol 220-230 karcfalvi gazdák tulajdonában levő szarvasmarha legelhet. Itt a juhfélék és sertések legelteses tilos. Két csorda lesz a Nyíren, a hazajárók és a helyszínen kosarazók. Ezúttal a nyíri felelős pásztort is megválasztották Pál Károly személyében, akinek feladatul adták a mezei útszakaszon a kerítéses javításának koordinálását. Ugyanakkor köteleznek minden állattartó gazdát is, hogy a pásztor kérésére közmunkával segítsék ezt a fontos munkát, amelyhez faanyagot a közbirtokosság biztosít. Aki pedig nem vesz részt a kertelésnél, pénzbeli hozzájárulást kell fizessen.

A belső legelők közül még a Lok-Osztoros-Gözöstetőit említették, amely összesen 330 ha nagyságú. Itt növendékállatokat legeltesnek, de szükség esetén fejösteneket is elhelyezhetnek.

Az úgynevezett külső legelötestek, amelyek a községtől távolabb vannak és magasabb, hegyes részeken fekszenek, általában a juhnyájuk legeltesésére alkalmasak, de megférnek ott a növendékállatok is. Ilyen a Szakadár-Rejtek legelötest, amely 530 ha-on terül el, de ott van a Susuly-i legelő (65 ha) is, ahol 1 juhnyájnak van hely. Ez utóbbit a karcfalvi közbirtokosság sok utánajárás eredményeképpen visszakapta, mert eddig idegenek használták. Minden nyájhoz elfogadták az előre jelentkező pásztorokat és megállapodtak velük az állatok örzési díjában is, amely nagyállatonként 500.000 lejtes tesz ki.

A pénzforrás egy részét a legeltesési hozzájárulásból fedezik, amely állatfajonként 10.000 (bárány) és 50.000 (szarvasmarha) lej/fő között változik a közbirtokossági tagok számára. Idegeneknek vagy tagsággal nem rendelkezőknek az ár háromszorosát kell fizetni.

Az igazgatótanács kérte a pásztorokat, hogy a területigénylésre a szerződést mielőbb kössék meg a közbirtokossággal, melynek határidejét május 5-ig szabták meg. A gazdák vagy társulások a pásztorokkal egyeztessenek és szerződésben rögzítsék igényeiket.

A megbeszélésen még szó volt a legelötestek műtrágyázásáról, az árnyékos pihenőhelyek kialakításáról. Ez utóbbi érdekében elhatározták, hogy a Nyíren csemetéket ültetnek külön bekerítve, hogy azok megfelelően fejlődhessenek. Ugyancsak megemlítették a legelötakarítással járó gondokat, de külön hangsúlyozták az állatok nyilvántartásának, valamint az állatok tisztántartását, gyógykezelését, a tej és a fejödevények kezelését és tárolását érintő higiéniai szabályok betartásának fontosságát. Itt hivatkoztak Románia jövőbeli EU-s csatlakozására is olyan értelemben, hogy az állattartás jelenlegi helyzetén fokozatosan változtatni kell, mert csak így tudunk versenyképesek maradni.

Hasonlóan a közbirtokossághoz, a községi tanács is döntött a tulajdonában lévő legelők sorsáról, azok ésszerű kihasználásáról, a község határában lévő mezőgazdasági területek védelméről és azok ellenőrzéséről. Megszabta a kökúti, háromkúti, terkő-megyei és eperjesi havasi legelőkön elhelyezendő állatfajokat, azok számát és döntött a területek pályázat útján való használatba adásáról, a pásztorokkal való szerződés megkötéséről.

Az egy állatra eső legeltesési díjat az alábbiak szerint szabták meg: felnőtt szarvasmarha 50.000 (600.000), tinó 30.000 (300.000), 1 évnél nagyobb juh és kecske 15.000 (30.000), 1 évnél kisebb juh és kecske 10.000 (15.000), 6 hónapnál nagyobb disznó 50.000 (150.000), 6 hónapnál kisebb disznó 25.000 (75.000). Zárójelben az idegenek számára érvényes díjakat tüntettük fel.

Azon állatok gazdája illetve felelőse, akiknek állatai szabadon járnak a faluban, a legelőkön, kaszálókon vagy más mezőgazdasági területen, büntetés megfizetésére kötelesek, melynek értéke állatfajtól függően 50.000 és 300.000 lej között változik, idegenek számára ennek duplája. A büntetéses illetéken kívül az állatok gazdája köteles a terület tulajdonosának az okozott kárt megtéríteni.

Amennyiben pásztorok felügyelete alatt voltak az állatok, a büntetés megfizetése és a kár megtérítése a pásztorok kötelessége. Az okozott kárt egy bizottság fogja megállapítani, melynek összetétele a következő: alpolgármester, a karcfalvi és jenőfalvi közbirtokosság elnöke, a mezőgazdasági referens, a terület tulajdonosa, egy rendőr. Azon személyeket, akik felügyelet nélküli állatokat találnak, megilleti a büntetéses illeték fele. A havasi legelőkön a legelteses idősza május 10 – szeptember 29. A határidő rendkívüli esetben a helyi tanács határozatával változhat. A legelteses idősza be nem tartása 5.000.000 lejes büntetéses von maga után.

Egész évben tilos a legelteses a mezőgazdasági területeken (szántó és kaszáló). Tilos az állatok szállósolása a mezőgazdasági területek közelében. Büntetéses nyájának 10.000.000 lej, egyéneknek 2.000.000 lej. Határok: Karcfalván Madicsa-vize és Kőd-vize, Jenőfalván Hámorhídja, Gyergyói út és Kőd-vize között. 20.000.000 lejes büntetéses és a nyáj feloszlata jár azon gyűjtők és pásztoroknak, akik a községi legelőkön szerződéses nélkül legeltesnek.

A szerződés feltételeinek be nem tartása 10.000.000 lejes büntetéses von maga után. Azok az állattartó gazdák, akik nem fizetik le a legelteseses illetéket 2005 július 1-ig és a községi legelökre engedik állataikat az illeték kétszeresét kötelesek befizetni, a gyűjtők illetve pásztorok állatonként 500.000 lej büntetéses fizetnek.

Szabó Kázmér - N. Szilveszter

Nincs sok remény...

(folytatás a 6. oldalról)

Jelenleg 10 veremben van burgonyánk, nemrég kezdtük meg annak válogatását, sajnos elég kis létszámmal, de gabonafélét is tudnánk még eladni, ha volna rá vevő. Ezeket értékesítve törleszteni tudnók adósságainkat."

Amint a fentiekből kitudnik, a társulás elég sok nehézséggel küzd, főleg ami a munkaerőt és az adósságot illeti. Véleményük egyezik sok más szakember véleményével, melynek lényege, hogy központilag kellene összefogni és intézkedni, segítséget nyújtani mind a társulásoknak, mind az egyénileg gazdálkodóknak terményeik értékesítésében.

Gyermeklakodalom

Idén III. alkalommal került sor a „Csikjenőfalvi Gyermeklakodalom” megrendezésére. Kozák Katalin és Kozma Ervin néptáncoktatók rendezték meg először 2002-ben, melynek hatalmas sikere volt és több mint háromszáz gyermeket mozgatót meg.

Idén 170 gyermeket és több mint 50 felnőttet szórakoztatott a már hagyományná vált rendezvény. A múltat próbáltuk felidézni, miszerint nagyapáink, nagyanyáink gyerekkorukban a felnőtteket utánozva, a csűrben vagy más bűvőhelyen menyasszonyt, vőlegényt választottak maguk közül és eljátszották a nagy lakodalmi rituálét. Énekeltek, táncoltak míg rájuk nem esteledett és szüleik nem intették, hogy haza kellene menni. Most az Ifjúsági Szervezet és a helyi tanács hozzájárulásával, gyönyörű napot próbáltunk megszervezni a gyermekek örömeire. A mulatság helyszíne a csikjenőfalvi terem volt. Ott gyülekezett és onnan indult a házigazda, azaz a „vőlegény” és vendégkoszorúja, a csikjenőfalvi és karcfalvi általános iskolások. A karcfalvi kultúrház adott otthont a leányosháznak és a menyasszony vendégseregének, akik a csikszépvízi Nyírő József Általános Iskolából érkeztek. A rendezvény „leánykéréssel” kezdődött. Miután rátalált „párjára” a vőlegényünk, az ünnepet szentmisével folytattuk volna, ami ez esetben a plébános úr betegsége miatt elmaradt, ezért Kelemen Erzsébet hitoktató rövid beszéddel köszöntötte a nagy létszámú felnőtt- és gyermekereget. A szép gondolatokat követően rendezett sorokban, muzsikaszóval vonultak a gyermekek át a falun a mulatság helyszínére, ahol kezdődhetett az eszem-iszom. Jó étvágygal falatozott az apróság a töltelekes káposztából, majd a hagyományos kürtöskalács elfogyasztása után kezdetét vette a muzsikaszó és a „hétországra szóló dínom-dánom”.

Ezúttal szeretnék köszönetet mondani Ferencz Tibor Csikszépvíz polgármesterének, Gábor Tibor Karcfalva község polgármesterének, Bogos Mária és Zakariás Réka csikszépvízi iskola igazgató és aligazgatójának, Fülöp László igazgató úrnak és minden tanárnak – tanítónak, hogy jelenlétükkel megtisztelték rendezvényünket. És végül, de nem utolsó sorban hálás köszönet a kedves anyukáknak, akik a konyhában sürgöttek – forogtak, és kiszolgálták mindannyiunkat.

Kozma Anna

Nem hagyhatjuk szó nélkül...

A tavaszi áradás után megdöbbenve szemléltük településünk folyóvizének partját. Ilyen elrettentő látványban régen nem volt részünk, de most bizonyosodott, hogy vannak, akik még mindig nem értik, mennyire fontos környezetünk védelme. Szeméttelnek tekintik az Olt vizét, veszélyes, soha le nem bomló hulladékokat dobnak bele naponta, mintha ez lenne a világ legtermészetesebb dolga. A gyerekek írásaiból kiderül, hogy ők sem hagyták figyelmen kívül ezt a szörnyűséget.

Reméljük, valamikor ŐK fognak tenni azért, hogy az erre látogató vendégek előtt ne kelljen restelkedve mentegetőznünk: „- A fenti falvakból jött ez a sok szemét.; - Mi, karcfalviak nem teszünk ilyent!” Vagy mégis?! Szerencsére, azóta már néhány lelkes falunkbelinek köszönhetően, ismét fel-emelt fővel fogadhatjuk az idegeneket. Az Olt partja már majdnem teljesen tiszta... Reméljük nemcsak ott, ahol mindeki látja.

„Szerintem a környezetszennyezés nagyon csúnya dolog. Annyi szemetet lehordott a víz, hogy nem is csodálkozom azon, miért nem élnek halak az Oltban és a Székaszóban. Ha már szeméttelpepet építenek, akkor legalább ne a víz közelébe építsék, mert egy ekkora áradáskor fele a vízben köt ki. Egyszerre be kellene szüntetni a szemétdobálást!” - *Bogdan István*

„Szerintem bele kellene szólnia valakinek, hogy többet ne dobják az Oltba a hulladékot! Ha valakit meglá-

tunk, amint szemetet dob a vízbe, szólítsuk meg!” - *Szabó Kamilla*

„Jaj-jaj, milyen mocskos volt a víz! Én nagyon haragszom. Hogy tudnék ezen segíteni? Ki kellene írni: AZ OLT NEM SZEMÉTTÁROLÓ! NE DOBJÁK A VÍZBE A SZEMETET! A szemetet a kukába kell rakni, amikor jön a szemetskocsi, akkor az elviszi.” - *Biró Beáta*

„Mikor megyek a boltba, néha látom, hogy az emberek beledobják az Oltba a szemetet. Ilyenkor legszívesebben feljeleneném őket, de ehhez én kicsi vagyok.” - *Daczó Hunor*

„Szerintem nem szép dolog az, hogy az Oltba dobják a szemetet. A fák levágott ágait is beledobták. Lehet, hogy valahol megakad az a sok ág meg az a rengeteg szemét. A kultúrotthon előtt még egy lyukas teknő is felakadt a bokorra, lennebb pedig rongyok lógtak az ágakon. Nem tűröm el ezt a csúnya látványt!” - *Kelemen Kinga*

„Mindenki látta mi jött le a folyón húsvétkor. Szégyellheti magát az, aki bele merte dobni a szemetet az Oltba!” - *Gábor Szidónia*

„Ne dobjunk a mocskot a vízbe! Várjuk meg a szombatot, és a szemetesek elviszik!” - *Gidró Mónika*

„A sok beledobott hulladéktól el fognak záródni a folyók meg a patakok. Kérjük, mindenki vigyázzon a szeméttelésre!” - *Süket Szabolcs*

Ima a Szentlélekhez

Mennyei Király, Vigasztaló,
igazságnak Lelke,
ki mindenütt jelen vagy,
és mindeneket betöltesz,
minden jónak kútfeje
és az életnek megadója,
jőjj el és lakozzál mibennünk, és
tisztíts meg minket minden szennytől,
és üdvözítsd, Jóságos, a mi lelkünket!

Görögkatolikus liturgiából.

Pünkösöd a Szentlélek eljövételének ünnepe. A Szentlélek a harmadik isteni személy, aki Krisztus utolsó vacsorán elhangzott ígérete alapján és a jó Isten akaratából a világ végéig velünk marad.

Mereskovszkij, az ortodox egyház nagy gondolkodója a Szentleket az Egyház ismeretlen Istenének nevezte. A katolikus közudatban a Szentlélekkel való találkozás legfontosabb eseménye a bérmlázás, mely során a bérmlázó lelkében kitörölhetetlen jelet hagy. A Szentléleknek fontos szerepe van életünkben, Ő irányít bennünket Isten útján, maga a mérhetetlen, gyöngéd isteni szeretet, aki soha senkit semmire nem kényszerít – tökéletes szabadságot ad. A Szentlélek bennünk is élni akar. Pünkösöd ünnepe táján imáinkban kérjük, hogy töltsön el bennünket. Szennay András bencés szerzetes szerint: „A Szentlélek az első Pünkösödkor jött el, de azóta is folyamatosan érkezik hozzánk. Erőt és bátorságot ad, vigasztal, elvezet a teljes igazságra. Ki kell tárni szívünket, hogy befogadhassuk ajándékait: a szeretetet, örömet és békét...”

*

A Gyulafehérvári Érsekség kedves meglepetéssel szolgált az egyházmegye nyolcadikos tanulóinak: Léstyán Ferenc, **Boldog házasság felé** című könyvét ajándékozta nekik.

A könyv szerzője nem ismeretlen a községben, hiszen 1945 és 1952 közötti időszakban plébánosként szolgált a Nagyboldogasszony egyházközség híveit.

Léstyán Ferenc könyvét elsősorban fiataloknak szánta, de szeretettel ajánlja szüleiknek és nevelőiknek is. Ezen műve az ifjúság iránt érzett féltő szeretetének gyümölcse, de ugyanakkor felkiáltójele is, mely több, mint fél évszázados élettapasztalatából nőtte ki magát.

Lelkipásztorokodása során több ezer középiskolással, jegyespárral és azok problémáival ismerkedett meg. A kétezres éves keresztény erkölcsi rendet állítja ma is követendő példaként olvasói elé, szembeállítva azt a jelenleg oly divatos és szabados életvitellel. A tizenhárom fejezet értékes olvasmányként szerepelhet a családi könyvtárban és remélhetően nagyon sok beszélgetésnek válik majd forrásává.

*

Hagyománnyá vált, hogy a Felcsíki Egyházi Kórustalálkozó Húsvét utáni szombaton kerül megszervezésre.

Nagyboldogasszonyról elnevezett egyházközségünk kórusa idén is jelen volt a találkozón. E rendezvény nem versenyjellegű seregszemle, nincs rangsorolás, helyezés, díjazás. Kórusunk legfiatalabb résztvevője Bálint Bernadette így számolt be az eseményről:

„Az idén, április 2-án Csobotfalván szervezték meg a Kórustalálkozót. Az egyházközségből 25-en vettünk részt, közülük én voltam a legkisebb. A 10 órakor kezdődő szentmise után mutatkoztak be a kórusok. Nagyon sok szép ének hangzott el. Mi Kodály Zoltán: Stabat Mater és G. Fr. Handel: Győzelmi kórus c. műveket énekel- tük el. Összesen 17 kórus mutatkozott be. A kórusművek eléneklése után a szervezők

sok finomsággal kínáltak meg minket.

Ez volt a második kórustalálkozó, amelyen részt vehettem. Nekem nagyon jól telt, remélem, hogy jövőben is elmehetek és énekelhetek. De azt is remélem, hogy jövőben kétszer többen lesznek, mint az idén.”

A II. Vatikáni Zsinat Szent Liturgiáról szóló tanításában ez áll: „Az egyetemes egyháznak ránk hagyományozott zenéje felbecsülhetetlen kincs. Minden más művészi kifejezőmód felé emelkedik, leginkább azért, mert a szövegeket kísérő dallam az ünnepélyes liturgiának szükséges és teljességhez tartozó része.” (112)

Rajtunk is áll, hogy ezt a felbecsülhetetlen kincset hogyan ápoljuk, értékeljük és használjuk Isten iránti imádásunk kifejezésére, Teremtőnk nagyságának, dicsőségének elismerésére.

Harangjaink

*Az élőket hívogatom,
A holtakat elsiratom,
A felhőket elosztatom.*

(Harangfelirat)

Amint a harangfelirat is bizonyítja, a harangszó végigkíséri életünket, egészen halálunkig (temetésünkig), természeti csapások (nagyidő, tűzvész) esetén a harangok „segítségét” kérjük. De időnként hírt adtak őseink nagy győzelmeiről is, gondoljunk csak Hunyadi János 1456-os nándorfehérvári győzelmére, melynek emlékére III. Kallixtus pápa rendelkezése szerint azóta is minden délben megkondulnak a harangok. A harangszó hívás, intelem, figyelmeztetés, a híradás eszköze. Így pl. a különböző nagyságú harangok megszólaltatásából megállapíthatjuk a halott nemét (férfi vagy nő). Ezért érdemes beszélünk saját harangjainkról, illetve a harangjainknak szállást adó toronyról. A torony dicsőségét a harangok hirdetik, mely a templomunkat körülvevő 8 m magas, termésköböl épített, szabálytalan köralakú várfalból emelkedik ki. Az ilyen, templom körüli erődítések a középkorban a falvak lakosságát védték, a főleg török- tatár támadásoktól. Valószínű, hogy az erdélyi települések közössége már a XIII. század elején létrehozta első védelmi építményeit. A XV. században a gyakori török- tatár betörés (1421, 1432, 1436, 1438, 1442, 1444) Erdélyben sok települést megsemmisített.

A karcfalvi várfalat (is) támpillérek erősítik. A kapubástya – a fal szerves része – valamikor óratorony, lakótorony lehetett, később építették ki templomtoronnyá 1720-ban, de csak 1724-ben szentelték fel. Az építkezések támogatója valószínűleg a „földink”, Mártonffy György püspök volt. A torony eredetileg zömök, két vagy háromemeletes építmény volt és egy testet képezett, tehát egyszerre épült a várfallal. 1796-ban, Némethy József főesperes kanonok idejében, a toronyra barokk harangház került. A torony a XIX. század közepén is végeztek javításokat. 1850-ben a torony sisakját bádoggal fedték be. A torony befedése Potyó Ferenc plébános idejében történt, az építőmestert Györke Jánosnak hívták.

A torony legfelső emeletén, közvetlenül a tető alatt látható az időnként működő toronyóra. A toronyban három harang „szolgálja” a két falu lakosságát. A nagyharangot 1922-ben öntötték. Súlya 950-1000 kg, 111 x 85 cm nagyságú.

(folytatás a 9. oldalon)

Összeállította Kelemen E.

Harangjaink—folytatás a 8. oldalról

Felirata: „Nagyboldogasszony tiszteletére, gróf Majláth püspök úr 25 éves emlékére. Orbán József és családja 1922 évben, Sass Antal plébános idejében”.

A középső 1864-ben készült, Keresztes Márton lelkész ideje alatt. Súlya 6 mázsa, nagysága 80 x 67 cm. A kicsi szintén 1922-ben készült, kb. 3 mázsa súlyú és 65 x 54 cm nagyságú.

Felirata: „Nagyasszonyunk tiszteletére a Csíknagyboldogasszonyi hívek 1922 évében”. A harang vörösréz és ón ötvözete, de kevés más adalékanyagot is adtak hozzá.

Mostani harangjaink előtt, természetes, más harangjaink is voltak, de azok egyrésze, különböző okok miatt tönkrement. Így 1863-ban, más adatok szerint 1864-ben, valószínű villámcsapás miatt, a torony kigyulladt, a harangok leestek és összetörték, majd 1914-ben, az akkori nagyharangot ágyúnak olvasztották be. A toronyban a harangokon kívül még létezik a kelep (kerepelő), amelyet a húsvéti ünnepek előtt (nagycsütörtöktől-nagyszombatig) szólaltatnak meg, amikor a harangok elnémulnak, „Rómába mennek”. Ez a keresztény gyász kifejezése, Jézus szenvedésének kezdete.

Végül ne feledkezzünk meg a harangok „kicsinyített másáról”, a csengettyűről is, mert annak is jelentős szerepe van az egyházi életben, illetve tevékenységben, így a szentmise alatt, de házszentelés, a keresztalják vonulása alkalmával is.

Antal Csaba

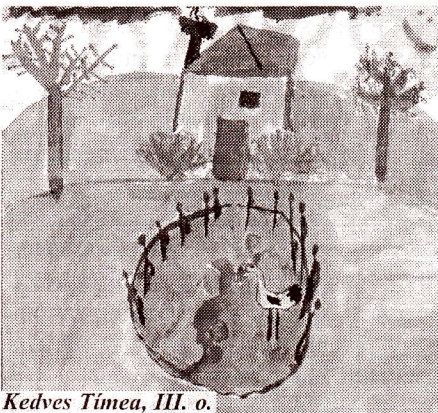
Forrásanyag: Hargita Kalendárium - 1985, 1986

Hargita Népe

Vámszer Géza: Életforma és anyagi műveltség

Dr. Márton László: Harangok

Csikkarcfálva - Római katolikus templom

Kedves Tímea, III. o.

„Én az ő kincse vagyok, ő meg az én kincsem”

Március 8-án és május első vasárnapján minden gyerek verssel, dallal és saját kezűleg készített ajándékkal köszönti édesanyját. Ezekben a napokban írásban is megpróbálták kifejezni, amit szüleik iránt éreznek, hiszen az ajándékozás megható pillanataiban ez nem mindig sikerül.

„Én az édesanyámnak olyan vagyok, mint egy kincs. Én az ő kincse vagyok, ő meg az én kincsem. Ha beteg vagyok, nem megy el az ágyam mellől még egy pillanatra sem. Ha bármi baj van, hozzám fordulok, senki máséhoz, és ő tanácsot ad. Nem tudom, milyen az anyával való veszekedés, de biztos, hogy nagyon rossz. Én ha az édesanyámmal veszekednék, nem élném túl...” - Szabó Sarolta

„Az én édesanyám sokat dolgozik, sokat tanul, de én azt hiszem nem kellene ennyit fáradoznia. Megpróbálok jó lenni úgy, hogy tanulok, nem rendetlenítek, nem rosszkodom. Szeretem az édesanyámat, mert ő csak azt akarja, hogy legyek jó.” - Both Csaba

„Az én édesanyám megdicsér, ha jó vagyok és megszid, ha rossz vagyok, de azért nagyon-nagyon szeret.” - Bálint Szabolcs, III. oszt.

„Az én édesanyámnak zöld a szeme, barna a haja. Néha szigorú is, de kedves is tud lenni. Ő jó, finomakat tud főzni, kimossa a ruháimat, nem haragszik, ha rossz jegyet kapok, csak annyit mond, hogy: - Egy kicsit jobban figyelj oda!” Gábor Szidónia

„Én az édesanyámat nagyon szeretem, mert mindent megtesz, amit kérek. Magával nem is törődik, csak velem.” - Bíró Beáta

„Édesanyám jószívű, mindig megvigasztal, ha szomorú vagyok. Azt szeretném, hogy soha ne legyen bánatos. Tudom, hogy nincs mindig velem, de a szívemben mindig velem van. Nem tudom, hogy hálálhatnám meg ezt a nagy jószágot, de azt igen, hogy egy napon meghálálom.” - Ferencz Elvira

„Segít, ha valamit nem értek és megértő, ha hibáztam. Amikor virágot adok neki, akkor nagyon örül. Ilyenkor én is örülök.” - Süket Szabolcs

„Nagyon örülök, amikor hazajön a munkából, mert ha ő nem lenne, akkor boldog se lennék...” - Mihály Norbert

„Az én édesanyám olyan szeretetet mutat ki, hogy el sem tudom mondani. Mikor Anyák Napja volt, mondtam egy verset. A vers egyik sora így szólt: „Figyelj szüleid szavára!” Ezt megjegyeztem, és azóta mindig szófogadó vagyok, mert beláttam, hogy sokkal, de sokkal jobb így.” - Gábor Lenke

„Mindig hallgatok az édesanyám szavára. Ha nem hallgatnék, akkor megbánám vagy valami történne velem.” - Szabó Kamilla

„Nagyon szeretem az édesanyámat. Próbálok jó lenni, persze ez nem mindig sikerül. Nagyon örvendett az ajándékoknak, amit a suliban saját kezűleg készítettünk.” - Kelemen Kinga

„Azt gondolom, hogy minden gyereknek az édesanyja a legkedvesebb, a legfontosabb. Ő életet adott nekünk, ápolt, tanított. Megfigyeltem, hogy mennyit fáradozik értünk. Legyünk az édesanyánkhöz kedvesek, odafigyelőek, hogy tudjuk viszonzni a szeretetüket és odaadásukat, mert a szeretet a legfontosabb a világon.” - Bogdan István

100 ÉVE SZÜLETETT JÓZSEF ATTILA

A magyar irodalom egyik legnagyobb költője József Attila. Századik születésnapja alkalmával a Mártonffy György Általános Iskola is megemlékezett róla. A költő 1905 április 11-én született. A Balog Lenke tanárnő által szervezett rendezvényen, sok szép vers elhangzott. Többek között a Születésnapomra című vers is, amit a költő harmincharmadik születésnapjára írt április 11-én. A rendezvény során azt is megtudhattuk, hogy József Attilának nagyon nehéz élete volt. Kiskorában állami gondozásba került, így több családnál szolgált örökbefogadott gyerekként.

A megemlékezés végén a versmondók jutalomban részesültek.

Mindenki jól érezte magát, és új élményekkel térhetett haza.

Bálint Beáta, VI. A. oszt.

A Mártonffy György Általános Iskola tanulói, akik a 2004/2005-ös tanév II. félévében megrendezett tantárgyversenyek különböző szakaszain díjakat szereztek:

Honismereti vetélkedő, Szentegyháza: Farkas Andrea, Kedves Tímea, Páll Levente (VII.B) – Összesítve VI., külön VII. helyezés

Fizika tantárgyverseny, megyei szakasz. Bőjte Márton (VIII A), – I. helyezés (részt vett az Országos Fizika szakaszon, Iași-ban).

Körzeti hittanverseny, Csíkszereda: Jéré Annamária (VIII. A), – II. helyezés
Alfa-Fizikusok Versenye, Sepsiszentgyörgy: Bőjte Márton (VIII A) – IV. hely, Gidró Zsuzsanna (VII.A)– V. hely.
Paletta képzőművészeti verseny, Csíkszereda: Füstös Katalin (VI.A) festés kategóriában III. díj

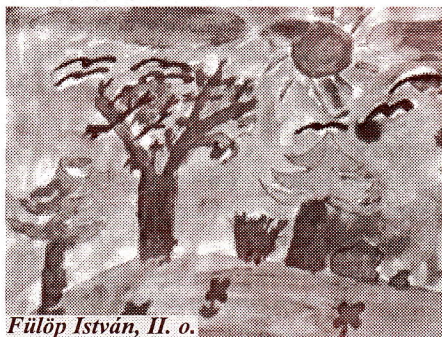
Körzeti matematikaverseny, Csíkmadaras: Kedves Tímea (VII.B) – IV. helyezés

Síverseny, Marosfő: Kosza Botond (VI.A), I. helyezés

Táncverseny: Farkas István (VII.A) IV. helyezés

2005 március 12-én újra megrendezésre került a Paletta- Képzőművészeti Verseny a Nagy István Művészeti Liceumban. V-VIII. osztályos diákok versenyeztek három különböző kategóriában: festés, gipszmetszet készítése és képzőművészeti ismeretek felmérése. A Mártonffy György Általános Iskolát négy VI. A osztályos tanuló képviselte: Füstös Katalin, Bálint Beáta, Bőjte Mária és Fülöp Krisztina. Közülük Füstös Katalin festés kategóriában III. díjat nyert. A program a Nagy Imre Galéria kiállításának megtekintésével kezdődött, amit a tulajdonképpeni verseny követett a liceum épületében. Mindnyájan új tapasztalatokkal és élményekkel tértek haza a versenyről.

Fülöp Krisztina, VI.A

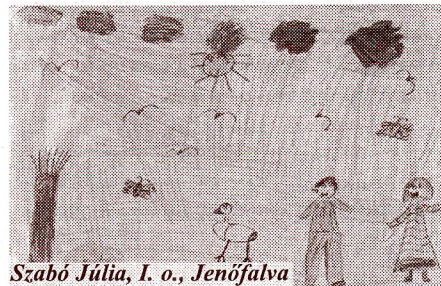
Fülöp István, II. o.

TANTÁRGYVERSENYEK

Fontosnak tartjuk iskolánkban a versenyek szervezését azért, hogy tanulóink az iskolában megszokott tevékenységeken kívül más helyzetekkel is találkozzanak. Ezekre együtt, közösen készülünk. Március 17-én iskolánk 22 tanulója mérette meg magát a Kenguru matematika versenyen. A versenyeken szerzett élményeiről a IV. osztályos Gáspár Zsuzsa számol be:

„A jenőfalvi iskolások ebben az évben több versenyen vettek részt. Az első február 12-én a „Kuruty” általános műveltségi vetélkedő körzeti szakasza Domokoson volt. A tanító nénik sokat segítettek a felkészülésben. Ezen a versenyen 6 csapat vett részt. Az én csapattársaim Szekeres Renáta, Veres Róbert és Sándor Izolda voltak. A témák pedig: állatvilág, anyanyelv, plakátkészítés, matematika és ügyességi próba. Minden téma után egy rövid szünet következett. Nagyon jól éreztük magunkat. A verseny végén mindenki kapott díjat. Mi is könyvekkel tértünk haza.

A második verseny március 19-én - a

Szabó Júlia, I. o., Jenőfalva

mesemondó verseny - Madarason volt. Farkas Laura tanító néni készítette fel. Amiután elmondtuk a meséket, körjátékokat játszottunk, majd megnéztük a népviseletbe öltöztetett babákat. Később a zsűritagok döntöttek és kiosztották a díjakat. Mindenki nyert valamit.

A szavalóverseny körzeti szakasza április 15-én Balánbányán volt. Versenytársaim Szécsi Krisztina, Bíró Andrea és Lukács Csaba, aki különdíjat is kapott. A verseny után egy cukrászdába mentünk, ahová a szervezők minden tanító nénit és versenyződiákat meghívtak. Nagyon jól éreztük magunkat és vidáman tértünk haza.”

Lukács Ilona

Idén az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság a gyergyószentmiklósi Salamon Ernő Liceumban szervezte az Öveges-Vermes Fizika-verseny II. fordulóját. Iskolánk benevezett hat tanulója közül ketten jutottak tovább: Süket Mária és Bőjte Márton, mindketten a VIII. A osztályból. A versenyen az erdélyi magyar iskolák tanulói vettek részt. Évfolyamonként az első négy tanulót küldik a magyarországi Győrben tartandó döntőre. Harmadik helyezéssel Bőjte Márton is ezen tanulóik között van. Erről kérdeztük őt:

- Mit jelentett számodra ez a verseny?

- Számomra ez a verseny egy újabb bizonyítási lehetőséget jelentett a fizikában.

- Nehezek voltak a feladatok?

- A feladatok nem voltak nehezek, inkább furfangosak. Nagyon oda kellett figyelni minden egyes részletre.

- Erős ellenfeleid voltak?

- A versenyen az erdélyi megyék legjobban felkészült nyolcadikos diákjai vettek részt. Ezt figyelembe véve mondhatom, hogy erős volt a mezőny.

- Meg vagy-e elégedve az elért eredményeddel?

- Az eredmény a vártnál is jobb lett.

Karda Mónika, előkészítő cs.

- Minek köszönheted az elért eredményt?

- Ez már a sokadik verseny, amin részt vettem, s mindenikre órán kívül is készültem. Ez a munka most hozta meg gyümölcsét.

- Egy ilyen verseny kapcsán sikerül már komolyabb kapcsolatokat kialakítanod?

- Érdekes módon azt vettem észre, hogy a versenyeken szinte mindig ugyanaz a gyerekcsapat vesz részt. Többen közülük már barátaim.

- Mit vársz el a győri megméretéstől?

- A Győrben tartandó döntőn az egész Kárpát-medence magyarlakta területeiről tovább jutott diákok vesznek részt. Már azt is nagy eredménynek tartom, hogy továbbjutottam. Azért igyekszem minden tőlem telhetőt megtenni.

Kérdezett: Bőjte Mária, VI.A

A nő legyen Nő, akit meg kell hódítani

Nőnek lenni a sors szép ajándéka. Az egyenjogúságot (talán túlzottan) hangoztató világunkban, azonban egy nőnek nőként viselkedni nem könnyű. Sok esetben a férfi és női szerepek felcserélődnek, kevésbé elhatárolhatók.

A történelem során sokáig a nőnek „csak” a gyereknevelés és a háztartás volt a feladata, ezzel ellentétben ma már nem léteznek korlátok. Vannak azonban olyan irratlan szabályok melyek figyelmen kívül hagyása ahhoz vezetett, hogy léteznek férfias nők és nőies férfiak.

A legújabb divat szerint a nő udvarol a férfinak, de a férfiak nem tudják igazán szeretni és tisztelni a könnyű nőket, a könnyű hódításokat. Sok férfitől hallottam, hogy a férfi mindig szeresse jobban a nőt, mint a nő a férfit. Ilyenkor nem a szerelem mélységét hasonlítják össze. A férfiak vadászatra születtek, nekik hódítani kell. Értetlenül állnak, ha a nő a lábuk előtt hever, majd „lányos” zavarukban egyszerűen átlépnek rajta. Minél többet kell küzdeni egy nőért, annál értékesebb lesz a kapcsolat. Persze a férfinak is szüksége van szeretetre, gyengéd érzelmekre, puha ölelésre, simogatásra, az összetartozás finom intimitására vágyik. A figyelmességek és kedvességek mindenkit elbűvölnek, de nem szabad túlzásokba esni.

A szerelem hevében minden pillanatot a kedvességgel szeretnénk tölteni, de ez nem mindig lehetséges. A mai technika lehetővé teszi, hogy bármikor kommunikáljunk kedvesünkkel. A férfi figyelmét azonban nem beszéddel kell megragadni, hanem csenddel. Nem kell őt sms-ekkel, e-mailekkel, telefonhívá-

sokkal elárasztani, ki kell várni, amíg ő telefonál. Ha nem telefonál 10 percenként, akkor az nem jelenti azt, hogy már kevésbé szereti a nőt, csupán a munkájára koncentrálni. Egy nőnek tudnia kell, hogy a férfi számára nagyon fontos a munka. A nő, amíg 10 percenként a telefonhívást várja, képes először megsértődni, majd kétségbeesni, és amikor megszólal a telefon, morcos és számonkérő lesz. Ez a lehető legrosszabb, mert átragad a férfitra is, aki bánni fogja, hogy telefonált. Ha nem öröm együtt lenni a nővel, ha nincs harmónia, akkor a férfi távolodni fog és másikat fog keresni. Ráadásul egy független férfi retteg attól, hogy egy nő rátelepszik, megfosztja függetlenségétől.

A férfi izzig-vérig férfinak szeretné érezni magát. A férfias feladatokat a férfitra kell bízni. A férfinak éreznie kell, hogy szükség van rá, és ha kell, akár csak a régi időkben, megvédi a nőt.

A nőnek nem kell mindent megértenie, de ismernie kell a férfit. Az „eltűröm, mert szeretem” felfogás nem helyes. A valós problémákat meg kell beszélni, még akkor is, ha úgy érezzük, ezzel elveszíthetjük szerelmünket.

A kapcsolat elején kialakított helyzetek és szerepek végigkísérnek minket. Egy okos nő észben tartja, hogy egyensúlyt kell találni férfi és nő vágyai között, mindkettőjük meglegedésére. Kell egy csipetnyi önzés és egy csipetnyi önzetlenség.

A nő minden körülmény között őrizze meg tartását. Legyen Nő, aki előtt a férfi tédre borulhat.

A Nők Lapja nyomán

Óvjuk a környezetet!

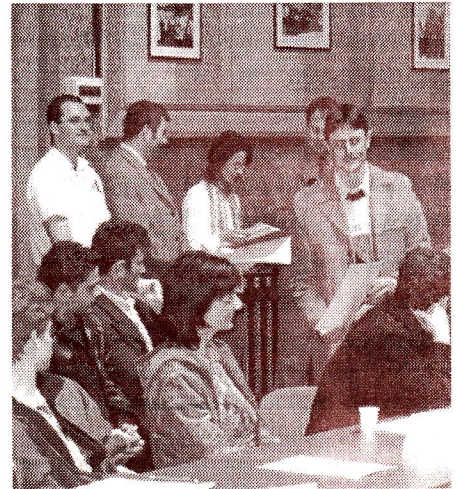
Az emberek nem gondolnak arra, hogy mennyit árthatnak másoknak és maguknak is - azzal, hogy szennyezik a folyóvizet. „Valamikor sok hal élt az Olt vizében” - meséli nagyapó. Ha napjainkban mondaná ezt valaki, nagyot nevetnénk rajta, pedig ezen sírni kellene. Szennyvíz, használt műanyagpalackok, s még ki tudja, mi úszik a vízben. Régen fürödtek is benne, mára már mindenki undorodik az Olt piszkos vizétől. Miért kell a szemetet a vízbe önteni? Miért olyan nehéz megvárni a szemetes kocsit, és oda felrakni a szemetet? Itt nem csak a jelenről és rólunk van szó. Kevesen gondolnak arra, hogy a mostani felelőtlenségünkkel halálra ítéljük az elkövetkező generációkat - unokáinkat, dédunokáinkat - még mielőtt megszületnének.

A gyerekek a felnőttekről vesznek példát. Hát ilyen példát kell mutatni a gyerekeknek? Talán odakerülünk, hogy annyira fertőzött lesz a víz, a levegő, a talaj, hogy kihal az egész emberiség. Most biztosan azt gondolják, hogy ez lehetetlen, pedig megtörténhet. Ezért kell vigyázzunk arra, hogy ne szennyezzük környezetünket!

Fülöp Krisztina, VI. A

Díjazták a Csorgót

2005 május 2-án Hargita Megye Tanácsa az Országos Ifjúsági Nap alkalmából konferenciát szervezett „A megye fiataljai” címmel. A konferencia keretében több előadás hangzott el. Meghívott előadók voltak parlamenti képviselők, államtitkárok, önkormányzati képviselők illetve az Agora irodahálózat kolozsvári munkatársa is, akik a fiatalok helyzetéről, esélyeiről, az uniós csatlakozás fiatalokat érintő előnyeiről és hátrányairól beszéltek. A rendezvényen számos ifjúsági szervezet, önkormányzat képviseltette magát, köztük a Csorgó Fiatalok Szervezete is. A karcfalvi önkormányzat részéről jelen volt Kozma Ervin alpolgármester.

A konferencia második részében díjátadásra került sor. A Megyei Tanács díjazta a legeredményesebb ifjúsági szervezeteket és azokat a fiatalokat, akik kiemelkedő tevékenységet fejtettek ki közösségük érdekében, illetve az ifjúságbarát önkormányzatokat is. Nagy örömünkre a megye legeredményesebb szervezete címet a Csorgó Fiatalok Szervezete kapta, vagyis a karcfalvi és jenőfalvi csapatnak ítelték meg az első díjat. A közösségért kifejtett tevékenységéért Szabó Kázmér harmadik díjat kapott.

FELHÍVÁS

Az ideai falunapok szervezéséhez ötleteket várunk és segítőtársakat keresünk.

Jelentkezni az ifjúsági szervezetnél lehet.

RECEPTEK

KASZÁSLEVES

Hozzávalók: 15 dkg töpörtyű, 2 tojás, 5 dkg zsemlemorzsza (prézli), leveszöldség: 1 db petrezselyemgyökér, 1 db murok, 1 db zellergyökér, 1 fej hagyma, 4 db közepes burgonya, kevés só, bors.

A töpörtyűt összetörjük, a két tojásból és a zsemlemorzsból sóval és borssal gombóc-masszát készítünk. A hasábra vágott leveszöldséget a megszokott módon megfőzzük. Amikor majdnem megfőtt, hozzáadjuk a kockára vágott burgonyát és az apró gombócot. Tálaláskor tejföllel ízesíthető.

NŐI SZESZÉLY

Hozzávalók: 50 dkg liszt, 35 dkg margarin, 2 dkg élesztő, 4 db tojás, 2 dl tejföl, 10 dkg cukor, lekvár, vaníliás cukor, rum, só.

A lisztet elmorzsoljuk a margarinnal és az élesztővel, majd összegyúrjuk 3 db tojássárgájával, a tejföllel, egy evőkanál rummal, picit sóval és a cukorral. A tésztát teljesen simára gyúrjuk, majd letakarva 30 percig pihentetjük. Ekkor vékonyra nyújtjuk és közepes tűzön megsütjük. Közben a 4 db tojásfehérjéből kevés vaníliás cukorral habot vertünk. Amikor a tészta megsült tetejét tetszés szerinti lekvárral megkenjük, rákenjük a felvert habot. Tetejét megszórjuk durvára vágott mandulával vagy dióval. Visszatesszük a sütőbe és addig sütjük, amíg a teteje színesedni kezd.

Tudja-e hogy?

– Karcfalva központjában a "Sánta-kocsmá" helyén egy modern mezőgazdasági gép és belföldi autókalkatrést árusító üzlet nyílt, ahol különféle gumiabroncsokat, kenőanyagokat és akkumulátorokat is lehet vásárolni. A hiányzó árut legkésőbb két napon belül beszerzik a megrendelőknél.

– Még mindig nincs megoldva a helyi VIOLA gyógyszerárban az ártámogatott, vagy ingyenes gyógyszerek kiadása. Továbbra is járhatjuk Csíkszeredát vagy a környékbeli helységeket, hogy ártámogatott gyógyszerhez jussunk, feltéve ha ott is kapunk.

– Községünk lakossága a napokban több, mint 15 t burgonyával (414 zsák), valamint más élelmiszerekkel, gabonával, ruhaneművel, deszkával járult hozzá a bánági árvízkarosultak megsegítéséhez. Az összegyűlt pénzből (majdnem 25 millió lej) a deszkát vásárolták meg, valamint a szállításhoz elhasznált üzemanyagot fizették ki (15 millió lej) a Model Prod Com kft-nek, amely a kamiont bérmentesen biztosította. Az adományokat Kiss Károly, a Bánági Gazdák Érdekképviseletének elnöke vette át, aki hálásan köszöni községünk lakosságának önzetlen segítségét. E témára a későbbiekben még visszatérünk.

	1	2	U-Ü	3	4	5	6	7	8	9
10					11			12		13
14										
15		16		17		18	19	20		21
		22			23				24	
25				26					27	28
		28	29				30		31	
		32						33		34
35	36					37				38
39					40			41		
42				43				44		45
46					47	48			49	
					50					

1947 augusztus 15-én vált független állammá India. A függetlenségi mozgalom elindítója, lelke Mohandas Karamcsand Gandhi, aki Új Delhiben 1948 január 30-án merénylet áldozata lett. Elhamvasztásának helyén az alábbi, saját gondolata örzi emlékét:

„Azt szeretném, ha India olyan szabad és erős lenne, hogy felajánlhassa magát önkéntes és tiszta áldozatként a világ jobbátételéért. Az egyén, ha tiszta, a családjáért áldozza magát, a család a faluért, a falu a körzetért, a körzet a tartományért, a tartomány az országért, az ország mindenkiért. Én Isten földi országát akarom.”

VÍZSZINTES: 1. Az utolsó Brit Indiai alkirály: Lord Louis.... 10. Üres 11. Járunk rajta 12. Vezetőfülke 14. Román csont 15. A dinamit feltalálója 18. Orosz gépkocsi 21. Erdélyi megye röviden 22. USA tagállam 24. Jussát követeli 25. Német TV adó 26. Német tó 27. Az ENSZ románul 28. Lent 30. Sír 31. A férfi sorsa a ...32. Mazsola és... 33. O. G. 35. Cseh gépkocsi 37. ...-mög 38. Római kettes 39. Övezet 40. Ellop

42. Amerikai hírügynökség 43. Gyilkol 44. Területmérték 45. Sütő András 46. Kerékkabroncs 47. Tova 49. ... cső, mikroszkóp 50. Mohandász Karamcsand Ghandi a ..... (nagy lélek).

FÜGGŐLEGES: 1. Tisztító. 2. Puha fém. 3. Örökös. 4. Aki tanul az .... 5. Bolgár cigarettamárka 6. Tulajdonképpen 7. Magyarországi város 8. Egyik kutya másik ... 9. Lám 10. Ghandi pártja, amellyel kivívta India függetlenségét 13. A független India első miniszterelnöke: Dzsaváharlál.... 16. Magyar tenger 17. Gyomnövény 18. L.A.D 19. ....Vespucci, Portugál felfedező 20. Becézett férfinév 21. Behajlik a fa az ablakon 23. Kevert ital 24. Üres 29. Szerszamtartó 33. Latin ital 34. Indiai szövetségi állam 36. Indiai növény 37. Kutyaház 40. Áramforrás 41. Hindu Isten 45. Fájdalom héberül 48. Hangjegy 49. General Motors

Szerkesztette: Sugár Antal

Irodalom: Collins-Lapierre: Szabadság éjféltor, Corvina Bp.

A könyv megtalálható a könyvtárban.

SZÉKASZÓ

Karcfalvi - Csíkjenőfalvi kisújság
Megjelenik kéthavonta
Kiadja a Csorgó Fialatok Szervezete

Szerkesztőség: karcfalvi kultúrotthon, ifjúsági iroda

Szerkesztők:

Kelemen Levente,

Antal Etelka, Farkas Beáta, Kedves Judit, Kelemen Erzsébet, Kozma Anna,

Németh Szilveszter, Szabó Kázmér, ifj. Szöcs László

A nyomdai munkálatok az Alutus Rt. nyomdában készültek